

**VERSLO PLANO FINANSAVIMUI GAUTI PAGAL LIETUVOS 2014–2020 M. EUROPOS SAJUNGOS FONDŲ INVESTICIJŲ VEIKSMŲ PROGRAMOS 1 PRIORITETO „MOKSLINIŲ TYRIMŲ, EKSPERIMENTINĖS PLĖTROS IR INOVACIJŲ SKATINIMAS“ LIETUVOS RESPUBLIKOS ŪKIO MINISTERIJOS ADMINISTRUOJAMAS PRIEMONĖS TURINIO REIKALAVIMŲ APRAŠAS**

**1. SANTRAUKA**

Aprašoma (iki 1 puslapio), koks juridinis asmuo pristato savo planą (juridinio asmens pavadinimas, pagrindinės veiklos sritys), kokia siekiama įgyvendinti projekto esmė, kokia veikla yra ir bus vykdoma, kokia yra planuojamo sukurti ar iš esmės patobulinti produkto (prekės, paslaugos, technologijos) (toliau – produktas) komercializavimo galimybė, kuo ji unikali, kas yra tiksliniai klientai ir kokia pridėtinė vertė jiems siūloma, koks finansavimas reikalingas, kokia projekto vertė (kokios išlaidos reikalingos mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros (MTEP) veikloms, kokios – infrastruktūros įsigijimui), kokie nustatyti ilgalaikiai tikslai.

**2. JURIDINIO ASMENS IR JO VYKDOMOS VEIKLOS APRAŠYMAS**

2.1. Informacija apie juridinį asmenį: pavadinimas, identifikavimo kodas, turimas akcijų skaičius.

Akcininkas	Identifikavimo kodas	Valdoma akcijų dalis

2.2. Dabartinė veikla – informacija apie juridinio asmens veiklos pobūdį pagal įstatus ir Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių (toliau - EVRK). Nurodomas poklasis, jei neįmanoma, klasė, apimties mažėjimo tvarka, dalis visoje įmonės veikloje (informacija apie veiklos dalį visoje įmonės veikloje teikiama pagal paskutinių metų patvirtintos finansinės atskaitomybės dokumentus).

Pareiškėjo vykdoma veikla (-os)	Veiklos dalis (proc.) visoje įmonės veikloje	EVRK 2 red. klasė

2.3. Įmonės siūlomi produktai (informacija produkto dalį pardavimų struktūroje teikiama pagal paskutinių metų patvirtintos finansinės atskaitomybės dokumentus):

Siūlomi produktai	Procentas pardavimų struktūroje	Produkto pirkėjas (šalis)

2.4. Informacija apie pareiškėjo eksportą.

Tiesioginio eksporto (įskaitant išvežimą į ES valstybes) struktūra (per pastaruosius trejus metus)				
Metai	Eksportuojamas produktas	Eksportas vertine išraiška (€)	%, dalis pardavimų pajamų struktūroje	Šalys, į kurias eksportuojama
20... m.				
20... m.				
20... m.				

**3. PRODUKTAI, KURIŲ KŪRIMUI (TOBULINIMUI) PRAŠOMA FINANSAVIMO**

3.1. Numatomo sukurti naujo ar iš esmės patobulinto produkto aprašymas.

3.1.1. Aprašomos konkrečios savybės, išmatuojamos charakteristikos, techniniai sprendimai ir pan., kuriais pasižymės naujai kuriamas produktas, kuriamo produkto inovatyvumas. Taip pat aprašoma, kokiomis naujomis savybėmis, lyginant su rinkoje esančiais analogais, pasižymės numatomas kurti produktas, pateikiami palyginimai (jei įmanoma, palyginant konkrečius parametrus) su analogais ar artimiausiais pakaitalais. Jeigu, neatlikus tyrimų, neįmanoma apibrėžti konkrečių išmatuojamų produkto savybių, pateikiamas kuo platesnis numatomo tyrimų rezultatų panaudojimo aprašymas. Aprašoma, kaip ir kodėl minėti produkto pranašumai yra svarbūs vartotojams, kokią naudą nauji produktai teiks vartotojams, kokias problemas išspręs ir kita.

3.1.2. Dėl projekto įgyvendinimo sukurtu produkto naujumo lygis:

Produktas	Naujumo lygis*	Pagrindimas, kad produktas, kurio kūrimui (tobulinimui) prašoma finansavimo yra naujas

\* Naujumo lygmuo vertinamas kaip nurodyta Oslo vadove (Oslo manual, Guidelines for Collecting and Interpreting Innovations Data, 3rd Edition, OECD, Eurostat, 2005).

3.1.3. Pagrindžiama, kad projektas prisideda prie Prioritetinių mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos (sumanosios specializacijos) krypčių ir jų prioritetų įgyvendinimo programos ir bent vieno šioje programoje nustatyto prioriteto veiksmų plano įgyvendinimo:

Sumaniosios specializacijos kryptis (-ys) ir prioritetas (-ai)*	Pagrindimas, kad projektas prisideda prie bent vieno sumanosios specializacijos programoje nustatyto prioriteto veiksmų plano įgyvendinimo

\* Sumaniosios specializacijos kryptys ir jų prioritetai patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. balandžio 30 d. nutarimu Nr. 411 „Dėl Prioritetinių mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos (sumanosios specializacijos) krypčių ir jų prioritetų įgyvendinimo programos patvirtinimo“, o jų teminis specifiškumas aprašytas konkrečiau prioriteto veiksmų plane.

3.2. Pateikiama informacija apie veiklos pobūdį, sukūrus (patobulinus) produktą (informacija pateikiama nurodytos lentelės forma)

Pareiškėjo veikla (-os) kuriai (-ioms) vykdyti bus naudojami projekto rezultatai (jei projekto rezultatai tenka kelioms veikloms, reikia nurodyti rezultatų padalijimą procentais)	EVRK 2 red. klasė

3.3. Planuojamų gaminti produktų intelektinės nuosavybės klausimai: ar produktai bus patentuojami, jeigu taip, tai kur, kam priklausys intelektinė nuosavybė.

3.4. Produkto rinkos aprašymas:

- 3.4.1. produkto paklausos ir pasiūlos prognozė (*pateikiami prognozę pagrindžiantys skaičiavimai*);
- 3.4.2. pagrindiniai planuojamų gaminti produktų tiksliniai vartotojai, rinkos charakteristikos, įskaitant jų dydį, prognozuojamą augimą, sezoninius rinkos pakitimus, produkto ciklus ir kita;
- 3.4.3. produktų pakeičiamumo lygis.

3.5. Pagrindiniai konkurentai (*įvardinami 5 svarbiausi konkurentai, jeigu tiek nėra – pateikiami paaiškinimai*) ir kaip planuojama konkuruoti ateityje (pozicionavimas konkurentų atžvilgiu):

Konkurento pavadinimas	Rinkos dalis (pasirinktoje rinkoje, kurioje ketinama konkuruoti)	Konkurento patrauklumas vartotojams (kainos, kokybės, logistiniu požiūriu ar kt., konkurento stiprybės, silpnybės)

3.6. Kainodara:

3.6.1. informacija apie produkto kainą, palyginimas su pagrindinių konkurentų siūlomų panašių (jeigu yra) produktų kainomis;

3.6.2. prielaidos, kuriomis yra remiamasi, nustatant planuojamo produkto kainą, bei svarbiausi veiksniai, darantys įtaką jos nustatymui.

3.7. Sukurtų (patobulintų) produktų platinimas, pateikimo vieta ir būdai:

Produktas	Platinimo būdas	Galimi partneriai	Dalis nuo pardavimų (%)

3.8. Dėl projekto sukurtų (patobulintų) produktų komercinimo potencialas.

3.8.1. Produkto technologinės parengties lygis:

Produktas	Produkto technologinės parengties lygis*	Pagrindimas, kad produktas atitinka tam tikrą technologinės parengties lygį

\* Produkto technologinės parengties lygis nurodomas vadovaujantis Rekomenduojamos mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros etapų klasifikacijos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. birželio 6 d. nutarimu Nr. 650.

3.8.2. Kelio nuo produkto idėjos iki jo komercinimo pagrindimas. Aprašomi veiksmai ir ištekliai, reikalingi produktui sukurti ir pateikti į rinką, nurodomos galimos rizikos ir pagrindžiama, kaip rizikos bus valdomos.

3.8.3. Įėjimo į rinką barjerai.

3.8.3.1. Teisiniai įėjimo į rinką barjerų aspektai

Produktas	Teisiniai įėjimo į rinką barjerų aspektai	Paaiškinimas
		<i>Nurodoma, ar produkto pateikimui į rinką (komercializavimui) reikalingos licencijos, leidimai, sertifikatai, standartai ir kita.</i>

3.8.3.2. Infrastruktūriniai įėjimo į rinką barjerų aspektai

Produktas	Infrastruktūriniai įėjimo į rinką barjerų aspektai	Paaiškinimas
		<i>Nurodoma, ar produkto pateikimui į rinką (komercializavimui) reikalinga infrastruktūra (patalpos, įranga ir pan.) yra turima, bus perkama, nuomojama ir pan., ar patalpos atitinka produkto gamybai keliamus reikalavimus ir kita.</i>

3.8.3.3. Finansiniai įėjimo į rinką barjerų aspektai

Produktas	Finansiniai įėjimo į rinką barjerų aspektai	Paaiškinimas
		<i>Nurodomos produkto pateikimui į rinką (komercializavimui) būtinos finansinės prielaidos: investicijų poreikis ir apyvartinio kapitalo poreikis (nurodoma kam, kiek ir kada reikės finansinių lėšų); finansavimo šaltiniai (nuosavos lėšos, skolintos lėšos ir pan.), prielaidos, kuriomis remiamasi, ir kita.</i>

#### 4. PRODUKTO, KURIAM PRAŠOMA FINANSAVIMO, KŪRIMO (TOBULINIMO) PLANAS

4.1. Projekto įgyvendinimo vieta, tikslus adresas.

4.2. Projekto vykdymo komanda: pagrindžiama, kad pareiškėjas turi (arba yra numatęs) pakankamą kiekį tinkamos kvalifikacijos projektą vykdysiančių asmenų (prieuose pateikiami esamų darbuotojų gyvenimo aprašymai, naujų darbuotojų kvalifikaciniai reikalavimai ir pan.), nurodomas MTEP veiklų projekto vadovas (ši funkcija negali būti priskirta administravimo veiklų projekto vadovui).

4.2.1. Esami įmonės darbuotojai, kurie bus atsakingi MTEP veiklų vykdymą:

Pareigos	Atsakomybės sritis, vykdant MTEP veiklas	Minimalūs darbuotojų kvalifikacijai keliami reikalavimai

4.2.2. MTEP veiklų vykdymui reikalingi papildomi darbuotojai:

Pareigos	Atsakomybės sritis, vykdant MTEP veiklas	Minimalūs darbuotojų kvalifikacijai keliami reikalavimai	Laikotarpis (metai ir mėnuo), kada planuojama įdarbinti

4.2.3. Projekto administravimo komanda: pareigos, patirtis, atsakomybės sritis.

4.3. Produkto kūrimui (tobulinimui) reikalingų MTEP veiklų pagrindimas. Pagrindžiama, kad naujam produktui sukurti trūksta tam tikrų žinių. Pagrindžiama, kodėl numatytos vykdyti veiklos yra laikomos MTEP veiklomis, t.y. nurodoma, kokie konkretūs moksliniai ir/ar technologiniai neapibrėžtumai/problemos egzistuoja,

kuriuos reikia išspręsti, norint sukurti (patobulinti) planuojamą produktą. Aprašomos veiklos, leisiančios išspręsti neapibrėžtumus.

Neapibrėžtumai, kylantys siekiant sukurti produktą	Veikla / veiklos, leisiančios išspręsti neapibrėžtumus

**!** Toks žinių ar įgūdžių įgijimas, kai išmokstama dirbti su tam tikromis jau sukurtomis technologijomis ar jas pritaikyti įmonės procesuose (t.y. kai nėra sprendžiami moksliniai ar technologiniai neapibrėžtumai, ar jie yra išspręsti ir prieinami) nėra laikomas MTEP.

4.4. Literatūros šaltiniai (straipsniai, internete esanti informacija) produkto tyrimų srityje: pateikiama trumpa literatūros šaltinių analizė (pateikiamos tik nuorodos į šaltinius ir aprašomi tik analizės rezultatai, apimtis iki 3 puslapių).

4.5. MTEP veiklų planas. Nurodoma, kokias veiklas reikia įgyvendinti, norint išspręsti konkrečius mokslinius ar technologinius neapibrėžtumus ar problemas. Pagrindžiamas numatytos įsigyti įrangos poreikis (jei taikoma).

	TAIP*	NE
1. Ar projekte nėra numatyta įsigyti ilgalaikio ir (arba) trumpalaikio turto?		
2. Ar projekte numatytas tik trumpalaikio turto įsigijimas?		
3. Ar projekte numatytas tik ilgalaikio turto įsigijimas?		
4. Ar projekte numatytas ilgalaikio ir trumpalaikio turto įsigijimas?		

\* - jeigu „TAIP“ atsakėte į (1) arba į (2) klausimą, pildykite 4.5.1 lentelę, jeigu „TAIP“ atsakėte į (3) klausimą, pildykite 4.5.2 ir 4.6 lenteles, o jeigu „TAIP“ atsakėte į (4) klausimą, pildykite 4.5.1, 4.5.2 ir 4.6 lenteles.

4.5.1. MTEP veiklų planas įgyvendinant projektą. Kiekvienai projekto veiklai pildoma atskira lentelė (lentelė turi būti tokio detalumo, kad atskleistų numatomų atlikti darbų turinį ir jų nuoseklumą):

Projekto veiklos numeris ir pavadinimas	
Projekto veiklos tikslas ir detalizavimas į konkrečias užduotis (aprašymas, kas bus daroma)	Nurodomas veiklos tikslas, pateikiama informacija apie vykdomas MTEP veiklas, planuojamus spręsti neapibrėžtumus, įrangos poreikį ir kt. Detalizuojamos veiklos užduotys, nurodant užduoties trukmę (nuo X projekto mėnesio iki Y projekto mėnesio (ne kalendorinio) ir planuojamą užduoties rezultatą (pvz., techninė specifikacija, ataskaita, veikianti prototipo funkcija, bandymų protokolai ar pan.), aprašoma, į kokius klausimus turi būti atsakyta įgyvendinus užduotį.
Fizinio (-ių) rodiklio (-ių) numeris (-iai) ir pavadinimas (-ai)	

4.5.2. MTEP veiklų planas ne trumpesniam nei 3 m. laikotarpiui po projekto pabaigos. Šis planas sudaromas tik toms MTEP veikloms, kurių vykdymui bus naudojama projekte numatyta įsigyti įranga.

MTEP veiklos pavadinimas	Veiklos tikslas ir aprašymas	Veiklos trukmė (mėnesiais po projekto pabaigos)	Planuojamas veiklos rezultatas	Įrangos poreikio MTEP veikloms pagrindimas*

\* Nurodoma konkreti įranga, kuri bus naudojama atskiroms MTEP veikloms, pagrindžiamas įrangos ir jos techninių charakteristikų poreikis šių veiklų vykdymui. Jei infrastruktūrą planuojama panaudoti gamybai, pagrindžiamas infrastruktūros panaudojimo laiko santykis išimtinai MTEP ir kitoms, nesusijusioms su MTEP, veikloms, nurodomas infrastruktūros naudojimo intensyvumas MTEP veiklų vykdymui.

4.6. Įrangos alternatyvų analizė, įrodanti, kad numatoma įsigyti infrastruktūra nėra prieinama viešai arba klasteriuose.

Įranga	Pagrindimas, kad infrastruktūra nėra prieinama viešai arba klasteriuose

4.7. MTEP veiklų rizikos įvertinimas. Nurodomos rizikingiausios MTEP veiklos (kritiniai taškai), kurių neįgyvendinus (nepasiekus numatyto rezultato), kitų MTEP veiklų vykdymas būtų neįmanomas ar iš esmės keičiamas ir (arba) numatytų savybių galutinis produktas nebūtų sukurtas (patobulintas). Pateikiamos su MTEP veikla susijusių rizikų mažinimo priemonės.

4.8. Partnerystės pagrindumas ir teikiama nauda (*taikoma, jei projektas įgyvendinamas kartu su partneriais*).

## 5. PRODUKTO KŪRIMUI (TOBULINIMUI) REIKALINGI IŠTEKLIAI

Produkto kūrimui (tobulinimui) reikalingi išteklių pildomi priededamoje Excel formoje „Reikalingi išteklių“.

5.1. Pareiškėjo turimo pagrindinio turto ir išteklių, naudojamų MTEP veiklų įgyvendinimo metu, aprašymas:

Turto pavadinimas (žemė, patalpos, įranga ir pan.)	Nuosavybės forma	Kokia dalis bus naudojama vykdant MTEP veiklas (m <sup>2</sup> , proc., vnt).	Kokioms MTEP veikloms vykdyti bus naudojamas

5.2. Planuojamų investicijų aprašymas (*pildoma tik tuo atveju, jei prašoma finansavimo ilgalaikio turto įsigijimui (pagal Reglamento 14 str.)*):

	Pavadinimas	Poreikio pagrindimas	Planuojama kaina	Komeraciniai pasiūlymai (ne mažiau kaip 3), sąmatos, tech. projektai ir pan. (pateikiami kartu su paraiška)
	Nauja statyba			
	Rekonstrukcijos darbai			
	Kapitalinis remontas			
	Baldai			
	Kompiuterinė technika			
	Programinė įranga			
	Patentai, licencijos			
	Kiti įrenginiai, įranga, prietaisai, įrankiai ir įrenginiai			

5.3. MTEP veiklų įgyvendinimui reikalingi ištekliai (pildoma tik tuo atveju, jei prašoma finansavimo MTEP veiklų vykdymui (pagal Reglamento 25 str.)):



Kiekvienam projekto fiziniam rodikliui pildomos atskiros 5.3 punkto lentelės.

Darbo užmokesčio išlaidas sudaro planuojamas apskaičiuoti ir išmokėti darbo užmokestis bei išlaidos su darbo santykiais susijusiems darbdavio įsipareigojimams (socialinio draudimo mokesčiai, įmokos garantiniam fondui, darbo užmokestis už kasmetines atostogas projekto vykdymo laikotarpiu, kompensacija už nepanaudotas kasmetines atostogas, darbdavio mokamos ligos pašalpos už pirmas dvi ligos dienas). Darbo užmokesčio įkainio dydžiui pagrįsti pateikiamos buhalterinės pažymos apie per pastaruosius 6 mėnesius iki paraiškos pateikimo priskaičiuotą (pridedant ir darbdavio mokesčius) ir išmokėtą atlyginimą. Paslaugų, medžiagų kainas nurodykite be pridėtinės vertės mokesčio (PVM).

5.3.1.1. Projektą vykdančio personalo darbo užmokestis (pildoma tik tuo atveju, jei prašoma finansavimo):

Fizinio rodiklio pavadinimas ir numeris:					
Pareiškėjas/ Partneris (nurodoma)	Faktiškai gaunamas mėnesio darbo užmokestis pagal 6 mėn. vidurkį, EUR	Vidutinis pareigybės mėnesio darbo užmokestis, EUR	Vidutinis pareigybės 1 darbo valandos įkainis, EUR/val.	Fizinio rodiklio pasiekimui skiriamas laikas, val.	Pareigybei skirta darbo užmokesčio suma, EUR
Pareigybė 1					
Darbuotojo vardas ir pavardė					
Darbuotojo vardas ir pavardė					
...					
Pareigybė 2					
Darbuotojo vardas ir pavardė					
Darbuotojo vardas ir pavardė					
...					
Bendra darbo užmokesčio suma:					

5.3.1.2. Projektą vykdančio personalo nepiniginis įnašas (pildoma tik tuo atveju, jei taikoma):

Fizinio rodiklio pavadinimas ir numeris:			
Partneris (nurodoma)	Pareigybės 1 darbo valandos įkainis, EUR/val.	Fizinio rodiklio pasiekimui skiriamas laikas, val.	Pareigybei skirta suma, EUR
Pareigybė 1			
Darbuotojo vardas ir pavardė			
Darbuotojo vardas ir pavardė			
...			
Pareigybė 2			
Darbuotojo vardas ir pavardė			
Darbuotojo vardas ir pavardė			
...			

Bendras savanoriško darbo nepiniginis įnašas:		
Nekilnojamasis turtas	Nepiniginio įnašo į nekilnojamąjį turtą dydis, EUR	Nepiniginio įnašo dydžio į nekilnojamąjį turtą pagrindimas
...		
Bendras nekilnojamojo turto nepiniginis įnašas:		
Nepiniginis įnašas iš viso:		

5.3.2. Komandiruotės (pildoma tik tuo atveju, jei prašoma finansavimo):

Fizinio rodiklio pavadinimas ir numeris:					
Komandiruotės paskirtis (kur ir ko vykstama)	Komandiruočių kiekis (vnt.)	Vykstančių žmonių skaičius (vnt.)	Vidutinės vienos komandiruotės išlaidos, EUR	Vienos komandiruotės vidutinio išlaidų dydžio pagrindimas	Komandiruotės išlaidos viso, EUR
Bendra komandiruočių suma:					

5.3.3. Paslaugos (pildoma tik tuo atveju, jei prašoma finansavimo) :

Fizinio rodiklio pavadinimas ir numeris:	
Paslaugos aprašymas ir poreikio pagrindimas:	
Paslaugos kaina, EUR	

5.3.4. Medžiagų, mažaverčio inventoriaus, atsargų, kitų produktų detalizavimas (pildoma tik tuo atveju, jei prašoma finansavimo):

Fizinio rodiklio pavadinimas ir numeris:			
	Kiekis ir matavimo vienetas	Poreikio pagrindimas	Suma, EUR
Medžiaga 1			
Medžiaga 2			
Viso veiklai:			

5.4. Projektui naudojamo ilgalaikio materialaus turto nusidėvėjimas ir nematerialaus turto amortizacija (pildoma tik tuo atveju, jei prašoma finansavimo):

**!** Turto, kuris buvo įsigytas paramos lėšomis, nusidėvėjimo išlaidos nėra tinkamos finansuoti.

Turtas, kurio nusidėvėjimą / amortizaciją prašoma	Turto įvedimo į eksploataciją data	Turto įsigijimo vertė, EUR	Turto nusidėvėjimo / amortizacijos laikotarpis, mėn.	Numatoma turto likutinė vertė, EUR	1 mėn. nusidėvėjimo / amortizacijos suma, EUR	Turto naudojimo projekto reikmėms laikas, mėn.	Turto panaudojimo projekto reikmėms dalis (procentais)	Projektui priskirta turto nusidėvėjimo / amortizacijos suma per
---	------------------------------------	----------------------------	--	------------------------------------	---	--	--	---

	finansuoti								projekto įgyvendinimo laikotarpį, EUR
Nusidėvėjimo / amortizacijos išlaidos VISO:									

5.5. Patalpų, įrangos nuomos ir kitos projekto administravimo ir vykdymo išlaidos (pildoma tik tuo atveju, jei prašoma finansavimo):

**!** Jei projekte dalyvauja partneris (-iai), pretenduojantis (-ys) gauti finansavimą, atitinkamai turi būti apskaičiuotos ir kiekvieno partnerio pridėtinės išlaidos (lentelės pildoma atskirai pareiškėjui ir partneriui). Patalpų plotas, priskirtas projektui pro rata principu, apskaičiuojamas remiantis PFSA reikalavimais, bet neviršijant Lietuvos higienos normos HN 32:2004 „Darbas su videoterminais. Saugos ir sveikatos reikalavimai“ (Žin., 2004. Nr. 32-1027) nustatyto minimalaus ploto vienai darbo vietai. Jei numatoma nuomotis papildomą plotą (pvz. specifinės paskirties laboratorijas ar pan.), tokias išlaidas nurodyti faktine išraiška, įterpiant į lentelę papildomą eilutę ir pateikti komercinius pasiūlymus, ketinimų protokolus ar kitus nuomos įkainį pagrindžiančius dokumentus. Patalpų nuomos išlaidoms pagrįsti pateikiama patalpų nuomos sutartis. Įrangos nuomos išlaidoms pagrįsti pateikiamos sutartys, ketinimų protokolai ar komerciniai pasiūlymai. Projekto lėšomis negali būti finansuojama įrangos, kuri įsigyta ES paramos lėšomis, nuoma. Komunalinių išlaidų, telefono bei interneto išlaidų, biuro prekių išlaidų dydžiui pagrįsti pateikiama buhalterinė pažyma apie per pastaruosius vienerius metus iki paraiškos pateikimo patirtas faktines išlaidas.

	Metinės faktinės išlaidos, EUR	1 mėnesio vidutinės išlaidos, EUR	Projekto trukmė, mėnesiai	pro rata principu projektui priskirta išlaidų dalis, %	Projektui priskirta suma, EUR
Pridėtinės išlaidos (be PVM)					
Patalpų nuomos išlaidos					
Įrangos nuomos išlaidos					
Komunalinių paslaugų (elektros, šildymo, vandens ir pan.) išlaidos					
Telefono išlaidos					
Interneto išlaidos					
Biuro prekių išlaidos					
VISO:					
Pro rata principu projektui priskirtos išlaidų dalies pagrindimas ir apskaičiavimas:					

5.6. Projekto administravimas (pildoma tik tuo atveju, jei prašoma finansavimo):

	Projekto administravimui skirtas valandų skaičius	Įkainis pagal panašioms pareigybėms faktiškai patiriamas išlaidas per pastaruosius 6 mėn., EUR/val.	DU suma projektą administruojantiems asmenims, EUR
Pareiškėjas:			



Projekto vadovas			
Projekto finansininkas			
Projekto administratorius			
Partneris:			
Projekto vadovas			
DU projekto administravimui VISO:			

5.7. Būtinų energetinių, infrastruktūrinių ir kitų MTEP veiklų vykdymui reikalingų resursų prieinamumo užtikrinimas pasirinktoje įgyvendinimo vietoje.

5.8. Aplinkosaugos reikalavimų užtikrinimas.

## 6. FINANSINIS PLANAS

Finansinis planas pildomas pridedamoje Excel formoje „Finansinis planas“.

**!** Visos apimties finansinis planas pildomas tuo atveju, jei prašoma finansuoti ilgalaikio turto įsigijimo išlaidas.  
Tuo atveju, jei prašoma finansuoti tik MTEP veiklų vykdymo išlaidas (darbo užmokestį, paslaugų, medžiagų, mažaverčio inventoriaus įsigijimo, nusidėvėjimo, nuomos ir pan. išlaidas) pateikiamos prognozių prielaidos ir pildomi 6.1.3, 6.2., 6.5.1, 6.5.2 punktai.

**!** Finansinių prognozių sudarymo prielaidos turi būti pagrįstos ataskaitinių ir (ar) praėjusių metų finansinės atskaitomybės, ir (ar) statistinės informacijos duomenimis.  
Finansinėse prognozėse pateikiama informacija turi neprieštarauti verslo plano 3.6, 3.8 ir 5 dalyje nurodytai informacijai ir atsižvelgti į kitose dalyse pateiktą informaciją.  
Finansinių prognozių sudarymo lentelės pildomos, atsižvelgiant į buhalterinei apskaitai tvarkyti ir finansinei atskaitomybei sudaryti taikomus metodus ir taisykles.

**!** Rengiant finansinį planą:  
Finansinės prognozės pateikiamos projekto įgyvendinimo metu ir penkerius metus po projekto veiklų įgyvendinimo pabaigos.  
Visiems skaičiavimams pateikiami du scenarijai: naudojant Europos Sąjungos finansavimą bei be Europos Sąjungos finansavimo.  
Projekto apimtis (investicijos) abiejų scenarijų atveju neturėtų skirtis.

6.1. Investicijos:

6.1.1. Investicijos, priskirtinos projekto tinkamoms finansuoti išlaidoms:

Numatoma investicija (objektų pavadinimas), EUR be PVM	Bendra suma	20... m. faktiškai	20... m. prognozė	20... m. prognozė	..
NEMATERIALUSIS TURTAS					
...					
...					

Investicijų į nematerialųjį turtą amortizacija, EUR					
ES finansavimo intensyvumas nematerialiajam turtui, %					
Prašoma ES finansavimo dalis, EUR					
ŽEMĖ					
...					
...					
ES finansavimo intensyvumas žemei, %					
Prašoma ES finansavimo dalis, EUR					
PASTATAI					
...					
...					
Investicijų į pastatus nusidėvimas, EUR					
ES finansavimo intensyvumas pastatams, %					
Prašoma ES finansavimo dalis, EUR					
ĮRANGA IR ĮRENGIMAI					
...					
...					
Investicijų į įrangą nusidėvimas, EUR					
ES finansavimo intensyvumas įrengimams, %					
Prašoma ES finansavimo dalis, EUR					
KITAS TURTAS					
...					
...					
Investicijų į kitą turtą nusidėvimas, EUR					
ES finansavimo intensyvumas kitam turtui, %					
Prašoma ES finansavimo dalis, EUR					
TINKAMOS FINANSUOTI INVESTICIJOS IŠ VISO					
Tinkamų finansuoti investicijų nusidėvimas iš viso					
PRAŠOMA ES FINANSAVIMO DALIS					
ES finansuotos investicijų dalies nusidėvimas					

6.1.2. Investicijos, priskirtinos projekto netinkamoms finansuoti išlaidoms:

Numatoma investicija (objektų pavadinimas), EUR be PVM	Bendra suma	20... m. faktiškai	20... m. prognozė	20... m. prognozė	..
NEMATERIALUSIS TURTAS					
...					
...					
Investicijų į nematerialųjį turtą amortizacija, EUR					
ŽEMĖ					
...					
...					

PASTATAI					
...					
...					
Investicijų į pastatus nusidėvėjimas, EUR					
ĮRANGA IR ĮRENGIMAI					
...					
...					
Investicijų į įrangą nusidėvėjimas, EUR					
KITAS TURTAS					
...					
...					
Investicijų į kitą turtą nusidėvėjimas, EUR					
NETINKAMOS FINANSUOTI INVESTICIJOS IŠ VISO					
Netinkamų finansuoti investicijų nusidėvėjimas iš viso					

6.1.3. Kitos išlaidos:

Numatomos išlaidos, EUR	Bendra suma	20... m. faktiškai	20... m. prognozė	20... m. prognozė	..
KITOS TINKAMOS FINANSUOTI IŠLAIDOS					
Darbo užmokestis					
Patalpų nuoma					
...					
...					
ES finansavimo intensyvumas kitoms išlaidoms, %					
Prašomas ES finansavimas kitoms tinkamoms išlaidoms, EUR					
KITOS NETINKAMOS FINANSUOTI IŠLAIDOS					
Viešinimas					
Konsultavimas projekto klausimais					
Turto draudimas					
Projektavimas					
...					
...					
KITOS IŠLAIDOS IŠ VISO					

6.1.4. Investicijų finansavimo šaltiniai:

Finansavimo šaltinis	ALTERNATYVA SU ES FINANSAVIMU		ALTERNATYVA BE ES FINANSAVIMO	
	Suma, EUR	%	Suma, EUR	%
Prašomas ES finansavimas				
Nuosavos lėšos				
Akcininkų įnašai				
Apyvartinės lėšos				
...				
Bankų paskolos				

Ilgalaikis kreditas				
Trumpalaikis kreditas				
Kredito linija				
Lizingas				
Garantija				
Faktoringas				
...				
Kiti šaltiniai				
...				
...				
NUMATOMOS INVESTICIJOS IŠ VISO				

6.2. Kitos prielaidos:

Kitos prielaidos	20... m. faktiškai	20... m. progozė	20... m. progozė	20... m. progozė	...
Paskolų palūkanos, EUR					
<i>Ilgalaikių kreditų palūkanos</i>					
<i>Trumpalaikių kreditų palūkanos</i>					
<i>Kitų finansinių įsipareigojimų palūkanos</i>					
...					
Išmokamų dividendų sumos, EUR/m.					
Kitos prielaidos:					
...					
...					
...					
...					

6.3. Diskonto norma:

Pasirinkta diskonto norma, %	Diskonto normos pasirinkimo argumentai

6.4. Finansinės ataskaitos:

Visos finansinės ataskaitos pateikiamos dviem scenarijams: naudojant Europos Sąjungos finansavimą bei be Europos Sąjungos finansavimo.

6.4.1. Dabartinis ir prognozuojamas pelnas (nuostolis):

	20... m. faktiškai	20... m. faktiškai	20... m. progozė	20... m. progozė	20... m. progozė	...
<b>Pardavimo pajamos</b>						
<b>Pardavimo savikaina:</b>						
<i>Nusidėvėjimas ir amortizacija</i>						
<i>Medžiagos (žaliavos)</i>						
<i>Darbo užmokestis</i>						
<i>Gamybinių patalpų nuoma</i>						
<i>Kitos išlaidos</i>						
<b>Bendrasis pelnas (nuostoliai)</b>						

<b>Veiklos sąnaudos:</b>						
Pardavimo:						
<i>Nusidėvėjimas</i>						
<i>Darbo užmokestis</i>						
<i>Patalpų nuoma</i>						
<i>Kitos</i>						
Bendrosios ir administracinės						
<i>Nusidėvėjimas</i>						
<i>Darbo užmokestis</i>						
<i>Patalpų nuoma</i>						
<i>Komunalinės išlaidos</i>						
<i>Transporto išlaidos</i>						
<i>Ryšių išlaidos</i>						
<i>Kitos</i>						
<b>Tipinės veiklos pelnas (nuostoliai)</b>						
<b>Kita veikla</b>						
Pajamos						
Sąnaudos						
<b>Finansinė ir investicinė veikla</b>						
Pajamos						
Sąnaudos						
<b>Įprastinės veiklos pelnas (nuostoliai)</b>						
Pagautė						
Netekimai						
<b>Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą</b>						
Pelno mokestis						
<b>Grynasis pelnas (nuostoliai)</b>						

6.4.2. Dabartinis ir prognozuojamas balansas:

	20... m. faktiškai	20... m. faktiškai	20... m. prognozė	20... m. prognozė	...
<b>ILGALAIKIS TURTAS</b>					
<u>NEMATERIALUSIS TURTAS</u>					
Patentai ir licencijos					
Programinė įranga					
<u>Kitas nematerialusis turtas</u>					
<u>MATERIALUSIS TURTAS</u>					
Žemė					
Pastatai ir statiniai					
Mašinos ir įrenginiai					
Transporto priemonės					
Kita įranga, prietaisai, įrankiai ir įrenginiai					

Nebaigta statyba					
Kitas materialusis turtas					
<b>FINANSINIS TURTAS</b>					
<b>KITAS ILGALAIKIS TURTAS</b>					
<b>TRUMPALAIKIS TURTAS</b>					
Atsargos					
Išankstiniai apmokėjimai					
Nebaigtos vykdyti sutartys					
<b>PER VIENUS METUS GAUTINOS SUMOS</b>					
Pirkėjų įsiskolinimas					
Dukterinių ir asocijuotų įmonių skolos					
Kitos gautinos sumos					
<b>KITAS TRUMPALAIKIS TURTAS</b>					
<b>PINIGAI IR JŲ EKVIVALENTAI</b>					
<b><u>TURTO IŠ VISO:</u></b>					
<b>NUOSAVAS KAPITALAS</b>					
KAPITALAS:					
PERKAINOJIMO REZERVAS					
REZERVAI:					
Privalomasis					
Kiti					
NEPASKIRSTYTASIS PELNAS (NUOSTOLIS)					
Ataskaitinių metų pelnas (nuostolis)					
Ankstesnių metų pelnas (nuostolis)					
<b>MOKĖTINOS SUMOS IR ĮSIPAREIGOJIMAI</b>					
<b>PO VIENŲ METŲ MOKĖTINOS SUMOS IR ILGALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMAI</b>					
Finansinės skolos					
Lizingo (finansinės nuomos) ar panašūs įsipareigojimai					
Kredito įstaigoms					
Kitos finansinės skolos					
Skolos tiekėjams					
Kita					
<b>PER VIENUS METUS MOKĖTINOS SUMOS IR TRUMPALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMAI</b>					
Ilgalaikių skolų einamoji metų dalis					
Finansinės skolos					
Kredito įstaigoms					
Kitos skolos					

Skolos tiekėjams					
Gauti išankstiniai apmokėjimai					
Pelno mokesčio įsipareigojimai					
Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai					
Kitos mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai					
<b>NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI, IŠ VISO:</b>					

6.4.3. Dabartiniai ir prognozuojami pinigų srautai:

	20... m. faktiškai	20... m. faktiškai	20... m. prognozė	20... m. prognozė
<b>Pagrindinės veiklos pinigų srautai</b>				
Ataskaitinio laikotarpio pinigų įplaukos (su PVM)				
Pinigų įplaukos iš klientų				
Kitos įplaukos				
Ataskaitinio laikotarpio pinigų išmokos				
Pinigai, tiekėjams (su PVM)				
Pinigų išmokos, susijusios su darbo santykiais				
Sumokėti į biudžetą mokesčiai				
Kitos išmokos				
<b>Grynieji pagrindinės veiklos pinigų srautai</b>				
<b>Investicinės veiklos pinigų srautai</b>				
Ilgalaikio turto (išskyrus investicijas) įsigijimas				
Ilgalaikio turto (išskyrus investicijas) perleidimas				
Ilgalaikių investicijų įsigijimas				
Ilgalaikių investicijų perleidimas				
Paskolų suteikimas				
Paskolų susigrąžinimas				
Gauti dividendai, palūkanos				
Kiti investicinės veiklos pinigų srautai				
<b>Grynieji investicinės veiklos pinigų srautai</b>				
<b>Finansinės veiklos pinigų srautai</b>				
Pinigų srautai, susiję su įmonės savininkais				
Akcijų išleidimas				
Savininkų įnašai nuostoliams padengti				
Savų akcijų supirkimas				
Dividendų išmokėjimas				
Pinigų srautai, susiję su kitais finansavimo šaltiniais				
Finansinių skolų padidėjimas				
<i>Paskolų gavimas</i>				
<i>Obligacijų išleidimas</i>				
Finansinių skolų sumažėjimas				

<i>Paskolų gražinimas</i>				
<i>Obligacijų supirkimas</i>				
<i>Sumokėtos palūkanos</i>				
<i>Lizingo (finansinės nuomos) mokėjimai</i>				
Kiti finansinės veiklos pinigų srautai				
<b>Grynieji finansinės veiklos pinigų srautai</b>				
<b>Valiutų kursų pasikeitimo įtaka pinigų likučiui</b>				
<b>Grynasis pinigų srautų padidėjimas (sumažėjimas)</b>				
<b>Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pradžioje</b>				
<b>Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pabaigoje</b>				

6.5. Investicijų efektyvumo vertinimas:

6.5.1. suminis dėl investicijų gaminamų produktų prognozuojamas pelnas\*

	20... m. prognozė	20... m. prognozė	20... m. prognozė	20... m. prognozė	...
Iš viso projekto pajamų					
Iš viso kintamųjų projekto sąnaudų					
Iš viso pastoviųjų projekto sąnaudų					
Projekto pelnas					
Projekto pelno mokestis					
Projekto grynasis pelnas					

\* - Excel formoje „Finansinis planas“ lentelė apskaičiuojama automatiškai remiantis 5.5.2 lentelių duomenimis.

6.5.2. Produkto, kurio gamybai skirtos investicijos, **pardavimo rezultatai**:

**!** Jeigu dėl investicijų gaminamas daugiau kaip vienas produktas, kiekvienam produktui pildoma atskira lentelė.  
 Prognozės pildomos laikotarpiui nuo projekto pradžios ir 3 metus po projekto veiklų įgyvendinimo pabaigos.

6.5.2.1. Produkto x pardavimo rezultatai:

Produktas x	20... m. prognozė	20... m. prognozė	20... m. prognozė	20... m. prognozė	...
Pardavimų kiekis, vnt.					
1 vieneto pardavimo kaina, EUR					
<b>Iš viso pardavimo pajamų, EUR</b>					
Vieneto kintamosios sąnaudos, EUR/vnt.					
.....					
.....					
<b>Iš viso kintamųjų sąnaudų, EUR</b>					
Pastoviosios sąnaudos, EUR					
....					
....					



....					
<b>Iš viso pastoviųjų gamybos sąnaudų, EUR</b>					
<b>Produkto pelnas prieš apmokestinimą</b>					
Produkto pelno mokestis					
<b>Produkto grynas pelnas</b>					

6.5.2.2. Projekto įgyvendinimo metu ir 3 metus po projekto veiklų įgyvendinimo pabaigos įmonės planuojamų pajamų, gautų iš įgyvendinant projektą ir tiesiogiai projekto metu sukurtų ir rinkai pateiktų produktų, santykis su tinkamomis finansuoti projekto išlaidomis

Gautos pajamos, Eur	Tinkamos finansuoti projekto išlaidos, Eur	Pajamų ir išlaidų santykis, %

#### 6.5.3. Rodikliai\*

	20... m. prognozė	20... m. prognozė	20... m. prognozė	...
EBITDA				
Bendrasis pelningumas				
Tipinės veiklos pelningumas				
Grynasis pelningumas				
EBITDA pelningumas				
Savikaina / Pardavimai				
Veiklos sąnaudos / Pardavimai				
Einamojo likvidumo rodiklis (t.l.turtas / t.l. įsip.)				
Kritinio likvidumo rodiklis ((t.l.turtas - atsargos) / t.l. įsip.)				
Kapitalo rodiklis (NK / Turtas)				
Svertas (įsipareigojimai / NK)				
Atsargų apyvartumas dienomis				
Debitorių apyvartumas dienomis				
Kreditorių apyvartumas dienomis				
Apyvartinių lėšų perteklius (poreikis) dienomis				
ROE (Grynasis pelnas / NK)				
ROA (Grynasis pelnas / Turtas)				
ROI (Grynasis pelnas / (NK + i.l.fin.įsip.))				
Apyvartinio kapitalo padidėjimas (sumažėjimas)				
Pinigų srautas (EBITDA + AK pokytis)				
(Finansinės skolos - pinigai) / Pinigų srautas				

\* - Excel formoje „Finansinis planas“ lentelė apskaičiuojama automatiškai remiantis 5.4.1 ir 5.4.2 lentelių duomenimis.

6.5.4. Investicijos atsipirkimo vertinimas\* (atsipirkimas vertinamas investicijoms be ES finansavimo dalies iki atsipirkimo laikotarpio pabaigos, bet ne trumpiau kaip 5 metus po projekto pabaigos)

	20... m. prognozė	20... m. prognozė	20... m. prognozė	20... m. prognozė	...
Investicijos / reinvesticijos suma					
Grynasis pelnas					
Ilgalaikio turto nusidėvėjimas					

Pinigų srautas					
Diskonto koeficientas					
Diskontuotas pinigų srautas					
Akumuliuotas diskontuotas pinigų srautas					

\* - Excel formoje „Finansinis planas“ lentelė apskaičiuojama automatiškai remiantis 6.1.1, 6.1.2, 6.3 ir 6.5.1 lentelių duomenimis (*grynojo pelno ir ilgalaikio turto nusidėvėjimo sumos imamos ne įmonės, bet projekto mastu, išskyrus atvejus, kai įgyvendinus projektą bus gaminami tik 6.5.2.1 punkte nurodyti produktai ir įmonėje jokių kitų produktų nebus gaminama*).

#### 6.5.5. Investicijos efektyvumo rodikliai\*:

Rodiklis	Reikšmė
Grynoji dabartinė vertė	
Vidinė grąžos norma	
Investicijų atsipirkimo laikas	

\* - Excel formoje „Finansinis planas“ lentelė apskaičiuojama automatiškai remiantis 6.5.4 lentelės duomenimis

## 7. LITERATŪROS ŠALTINIAI

Pateikiami naudoti literatūros šaltiniai (moksliniai straipsniai, informacija internete ir kt.).

## 8. PRIEDAI

Pateikiama informacija, kuri gali būti svarbi vertinant verslo planą ir nebuvo pateikta verslo plane: darbuotojų gyvenimo aprašymai, naujų darbuotojų pareigybės nuostatai, diagramos, planai, finansiniai duomenys, rinkos tyrimai, preliminarios sutartys su pirkėjais ir pan.

## 9. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

Verslo plano struktūra turi būti aiški ir logiška. Rekomenduotina verslo plano apimtis – iki 50 puslapių (be priedų).

\_\_\_\_\_